

**Materiál na rokovanie
Hospodárskej a sociálnej rady SR
dňa 20. 5. 2024**

K bodu č. 3

**Stanovisko k
návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o
minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a
dopĺňajú niektoré zákony**

Všeobecne k návrhu:

Právne predpisy, ktoré sa menia predloženým návrhom zákona

Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov

Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov

Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení zákona

Zákon č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite)

Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá s cieľom vykonať transpozíciu a implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2022) (ďalej len „smernica“). Návrh zákona vytvára rámec pre primeranosť zákonných minimálnych miezd na účely dosiahnutia dôstojných životných a pracovných podmienok a podporu kolektívneho vyjednávania o stanovovaní miezd. Navrhuje sa:

- obnoviť pôvodne stanovenú výšku automatu určovania mesačnej minimálnej mzdy na úrovni 60 % z priemernej mesačnej mzdy, ktorá bola v čase pandémie znížená o 3 percentuálne body,
- ustanoviť pravidlá pre posúdenie kritérií pre ustanovenie minimálnej mzdy z hľadiska požiadavky na primeranosť ustanovenej minimálnej mzdy.

Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok

S cieľom zvýšenia miery pokrytia zamestnancov kolektívnym vyjednávaním a kolektívnymi zmluvami sa navrhuje opätovne zaviesť právnu úpravu záväznosti reprezentatívnej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa aj na ďalších zamestnávateľov v odvetví alebo v časti odvetvia, ktorá bola účinná do 28. februára 2021 a bola zrušená novelou Zákonníka práce č. 76/2021 Z. z. Návrh zákona vychádza z odporúčania Medzinárodnej organizácie práce č. 91 o kolektívnych zmluvách a rešpektuje nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 31/2015 zo 16. marca 2016 publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 186/2016 Z. z. V tejto súvislosti sa navrhuje novelizovať aj zákon č. 162/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov

Cieľom novely tohto zákona je zvýšiť záujem o činnosť sprostredkovateľov a rozhodcov, ako aj kvalitu tejto činnosti, a tým aj podporiť kolektívne vyjednávanie a uzatváranie kolektívnych zmlúv,

Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení zákona

S cieľom zvýšiť predvídateľnosť podnikateľského prostredia a vzhľadom na automatický vzorec pre určenie súm stravného a súm základných náhrad za používanie cestného motorového 1 vozidla upravený v zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, sa navrhuje podobne ako pri sume minimálnej mzdy informovať zamestnávateľov a zamestnancov o zvýšení predmetných súm uverejnením oznamu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky v dostatočnom časovom predstihu. Z dôvodu opakujúcich sa požiadaviek z praxe a s cieľom spresnenia práv zamestnanca a povinností zamestnávateľa sa navrhuje v zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov spresniť právnu úpravu používania cestného motorového vozidla zamestnanca na pracovnej ceste, pokiaľ ide o preukázanie a úhradu výdavkov, ktoré sa týkajú pohonných látok a zaviesť tam, kde je to potrebné, osobitné pravidlá pre elektrovozidlá a plugin hybridné vozidlá.

Zákon č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite)

Cieľom tohto zákona je spresniť pravidlá o ich odmeňovaní, valorizovať odmeny a nastaviť mechanizmus ich automatickej valorizácie vo väzbe na rast priemernej mzdy.

Pripomienky k návrhu:

ZMOS neuplatnil v rámci riadneho medzirezortného pripomienkového konania žiadne zásadné pripomienky, pričom skonštatoval pozitívne aj negatívne dopady na rozpočty miest a obcí, na rozpočet verejnej správy a zamestnanosť.

Pripomienky k:

Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov

Predložený návrh novely zákona o minimálnej mzde bude podľa ZMOS pozitívny

a negatívny dopad na rozpočty miest a obcí. Pozitívny dopad spočíva v predpokladanom zvýšenom výnose dane z príjmov fyzických osôb v rokoch 2026 a 2027 zo zvýšenej hodnoty minimálnej mzdy všetkých zamestnancov v národnom hospodárstve, ktorí budú v týchto rokoch vykonávať svoju prácu za stanovenú minimálnu mzdu. Z doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy vyplýva, z takto stanovenej minimálnej mzdy sa predpokladaný dosiahne výnos DPFO v roku 2026 sumu 10 239 340 eur a v roku 2027 sumu 9 659 880 eur.

Negatívny dopad na rozpočty miest a obcí bude spôsobený v dôsledku zvýšenia mzdových nárokov zamestnancov, ktorým sa v rokoch 2026 a 2027 zvýši minimálna mzda na úroveň 60% z nominálnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve pred dvoch rokov. Bude sa to týkať predovšetkým zamestnancov, ktorí pracujú v školstve, ale najmä v sociálnych službách a ako príslušníci mestských a obecných polícií, ktorí pracujú v zmenných službách a ktorých príplatky sú naviazané na minimálne mzdu. Stanovená mzda na navrhovanej úrovni predpokladá zvýšenie výdavkov na mzdy a odvody v roku 2026 vo výške 12 633 583 eur a v roku 2027 vo výške 11 088 100 eur.

ZMOS upozorňuje ešte na jednu skutočnosť. Po predpokladanom náraste minimálnej mzdy na navrhovanú úroveň bude časť miezd stupnice platových taríf podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pod úrovňou stanovenej minimálnej mzdy, čo bude mať za následok potrebu dorovnať tento rozdiel. Z toho dôvodu ZMOS žiada, aby sa v súvislosti s úpravou výšky minimálnej mzdy upravili stupnice platových taríf podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z finančnej analýzy dopadov na rozpočty miezd a obcí vyplýva, že výdavky miest a obcí v súvislosti so zvýšením minimálnej mzdy v rokoch 2026 a 2027 budú v porovnaní s predpokladanými príjmami vyššie. ZMOS súhlasí s predloženým návrhom zvýšiť minimálnu mzdu na 60% z nominálnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve pred dvoch rokov avšak za podmienky dodatočného mimoriadneho dofinancovania miestnej územnej samosprávy.

Záver:

ZMOS navrhuje, aby HSR SR odporučila návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie.

Jozef Božik
predseda ZMOS

